

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moev.government.bg

НАСОКИ

ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ДИРЕКЦИЯ “КОХЕЗИОННА ПОЛИТИКА ЗА ОКОЛНА СРЕДА”

УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН НА ОП „ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

УТВЪРДИЛ

МАЛИНА КРУМОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОП „ОКОЛНА СРЕДА”

Юли 2011 г.

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007 - 2013

Този документ е разработен във връзка с оперативна програма
“Околна среда 2007 – 2013 г.”, съ-финансирана от Европейския
фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

Министерство
на околната среда и водите

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moev.government.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ.....	4
III. ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	6
IV. ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ПО ОПОС.....	19
V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ	21
VI. ОТЧИТАНЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ.....	24

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007 - 2013

Този документ е разработен във връзка с оперативна програма
“Околна среда 2007 – 2013 г.”, съ-финансирана от Европейския
фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

2
Министерство
на околната среда и водите

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В Насоките за информация и публичност на проекти, финансирани по ОП „Околна среда 2007 – 2013 г.” /ОПОС/, са отразени изискванията, заложи в Регламент на Съвета № 1083/2006 от 11 юли 2006 г., определящ общите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и Регламент на Комисията № 1828/2006, определящ правила за изпълнението на Регламент на Съвета 1083/2006 и Регламент 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета за Европейския фонд за регионално развитие. Горесцитираните три Регламента определят минималните изисквания по отношение на прозрачността и публичността на проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Документът е подготвен в съответствие с Комуникационния план на ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.”, Комуникационната стратегия на Националната стратегическа референтна рамка на Р България /НСРР/, както и с Насоките за визуална идентичност на НСРР.

Целта на Насоките е да подпомогне бенефициентите на ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.” при подготовката, изпълнението и отчитането на мерките за информация и публичност и да въведе единни стандарти за визуализация на помощта от Европейския фонд за регионално развитие /ЕФРР/ или Кохезионния фонд на ЕС /КФ/, предоставена на бенефициентите чрез ОПОС.

Бенефициентите, сключили договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПОС, са отговорни за изпълнението на мерките за информация и публичност на ниво проект.

Неспазването на изискванията за информация и публичност на проектите се третира като нередност и може да доведе до финансови корекции. Като общо правило, в случай че предприетите от бенефициента действия за информация и публичност се оценят като недостатъчни или неотговарящи на основните изисквания, Междинното звено или Управляващият орган на ОПОС незабавно ще информира за това бенефициента и ще изиска спешно да се предприемат коригиращи действия. Повторното неспазване или неприлагане на мерките за информация и публичност от страна на бенефициента може да доведе до прекратяване на плащанията.

II. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. Цел

Информирането на широката общественост за съфинансирането, предоставяно от Европейския съюз по ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.”, е отговорност на бенефициента, който е подписал договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПОС. Мерките за информация и публичност имат за цел:

- да повишат обществената осведоменост по отношение на съфинансирането на проекта по ОПОС;
- да информират широката общественост за ролята, която играе Европейският съюз съвместно с държавите-членки при отпускането на помощта и за резултатите от нея;
- да гарантират прозрачността в процеса на усвояване на европейските фондове и изпълнението на финансираните проекти;
- да информира за източника на европейско съфинансиране – наименование на фонда /Европейски фонд за регионално развитие или Кохезионен фонд/.

2. Обхват

Мерките за информация и публичност са задължителни за всички бенефициенти и обхващат всички проекти, финансирани по ОПОС, независимо от приоритетната ос, по която е отпусната помощта.

Планираните мерки за информация и публичност и финансовият ресурс за тяхното изпълнение трябва да кореспондират както с мащаба и значението на проекта в регионален и/или национален мащаб, така и с общия бюджет на проектното предложение. Допустимите разходи за изпълнение на комуникационните дейности не трябва да надвишават 5% от общата стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на целия проект. По отношение на големите инфраструктурни проекти на стойност над 50 млн. евро ограничението е в рамките до 1% от общия бюджет на проекта.

Горецитираните ограничения не се отнасят до проекти, които се реализират в изпълнение на Комуникационния план на ОПОС или до такива, чиито основни цели и дейности са свързани с рекламата, маркетинга и връзките с обществеността.

➤ Общи принципи

Съгласно чл. 8 от Регламент на Европейската комисия 1828/2006, всеки бенефициент, който получава финансиране от КФ или от ЕФРР в рамките на ОП „Околна среда 2007 –

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moev.government.bg

2013 г.”, е задължен да изпълнява определени мерки за информация и публичност, предназначени за широката общественост.

Бенефициентът следва да:

- предприеме мерки за ефективно информиране на обществото в сътрудничество с Междинното звено (МЗ) на ОПОС относно всички въпроси, свързани с осигуряването на информация и публичност на ниво проект;
- предварително да информира и да се консултира с МЗ за всички медийни дейности преди започването на проекта, както и по време на основните фази от изпълнението му;
- да информира по подходящ начин национални и/или местни медии, когато проектите, съфинансирани от КФ или от ЕФРР в рамките на ОПОС, са стартирали (напр. чрез прессъобщения, пресконференции, радио и телевизионни реклами, статии и притурки към най-подходящите вестници и списания и посещения на място).

III. ТЕХНИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. Описание

Бенефициентите, изпълняващи проекти по оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие или от Кохезионния фонд, трябва да информират широката общественост, целевите групи и участниците в него, че:

- проектът се финансира по ОП “Околна среда 2007 – 2013 г.”
- проектът се съфинансира от ЕФРР или КФ /в зависимост от съфинансиращия фонд/.

За изпълнението на това изискване е необходимо да бъдат визуализирани следните задължителни елементи:

- Флагът на Европейския съюз (ЕС) в съответствие с графичните стандарти, (включени и в Анекс 1 към Регламент (ЕО) № 1828/2006);
- Названието “Европейски съюз”;
- Пълното наименование на ЕФРР – “Европейски фонд за регионално развитие” /прилага се за проектите, съфинансирани от ЕФРР/;
- Пълното наименование на КФ – “Кохезионен фонд” /прилага се за проектите, съфинансирани от КФ/;
- Логото и слогана на ОПОС - Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.” и “Решения за по-добър живот”;
- Логото на “Национална стратегическа референтна рамка 2007 – 2013”.

При изпълнението на всички действия за осигуряване на информация и публичност на техните проекти, бенефициентите ще спазват следните технически правила:

а) Флагът на ЕС

Образът на ЕС се представя графично чрез флага на ЕС, придружен от думите “Европейски съюз”, изписани изцяло, както и от името на съответния фонд, съфинансиращ проекта – “Европейски фонд за регионално развитие” и/или “Кохезионен фонд”.

Основни правила за създаването на флага и определяне на стандартизираните цветове:

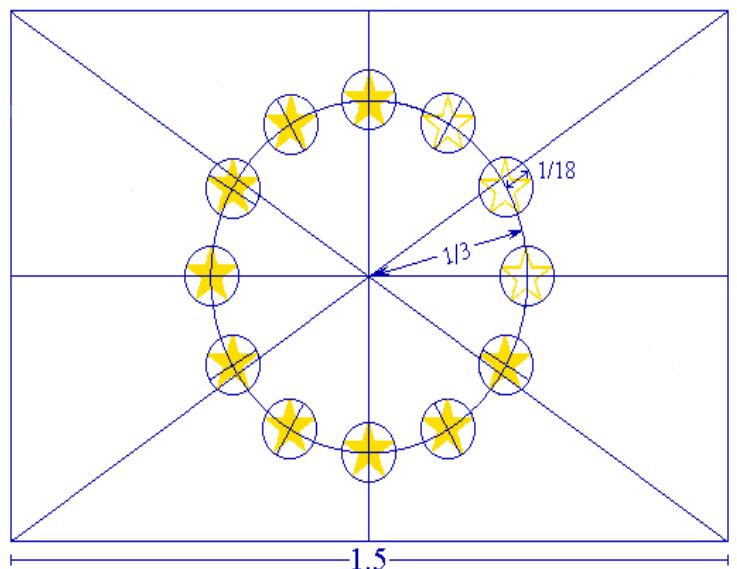
Описание на символиката

На син фон са разположени дванадесет златни звезди с пет върха, които образуват кръг, изобразяващ съюза на народите на Европа. Броят на звездите е постоянен, като дванадесет е символ на съвършенството и единството.

Описание на хералдиката

На син фон е изобразен кръг от дванадесет златни звезди, чиито върхове не се допират.

Описание на геометрията

Официалният флаг на ЕС има формата на син правоъгълен флаг, чиято основа е един път и половина височината на флага. Дванадесетте златни звезди, отстоящи на равни разстояния една от друга, оформят неописана окръжност, чийто център съвпада с пресечната точка на диагоналите на правоъгълника. Радиусът на окръжността, е равен на една трета от височината на флага. Всяка от звездите има по пет лъча, чиито върхове лежат на неописана окръжност с радиус, равен на една осемнайсета от дължината на височината. Всички звезди са в изправено положение, т.е. един лъч сочи вертикално, право нагоре, а двата съседни лежат на една права, склучвайки прав ъгъл с вертикала. Звездите са разположени в кръг, така че да наподобяват разположението на цифрите върху циферблата на часовника. Техният брой е непроменлив.

Регламентирани цветове

Цветовете на флага са следните:

- PANTONE REFLEX BLUE за повърхността на флага;
- PANTONE YELLOW за звездите.

Възпроизвеждане по четирицветната технология

Когато се използва печатна четирицветна технология, двата стандартизирани цвята трябва да се възпроизведат с използването на четирите цвята от четирицветната технология:

- PANTONE YELLOW се получава като се използва 100% “Process Yellow”;
- PANTONE REFLEX BLUE се получава при смесването на 100 % “Process Cyan” и 80 % “Process Magenta”.

Интернет

В Интернет палитрата PANTONE REFLEX BLUE съответства на цвета RGB:0/0/153 (шестдесетично: 000099) и PANTONE YELLOW на цвят RGB:255/204/0 (шестдесетично: FFCC00).

Възпроизвеждане по монохромна технология

С черно: да се очертае повърхността на правоъгълника с черна линия и да се включат звездите, също в черно на бял фон.

Със синьо (Reflex Blue): този цвят се използва 100 % за фон, а звездите се оставят като бял негатив.

Възпроизвеждане на цветен фон

Когато е невъзможно да се избегне цветният фон, правоъгълникът се очертава с бяла линия с дебелина равна на една двадесет и пета част от височината на правоъгълника.

Тези флагове могат да бъдат изтеглени за употреба в .eps и .jpg формати от интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/graph/emblem_en.htm

Задължително е флагът на ЕС да бъде поставян на всички рекламни и информационни материали. Флагът на ЕС трябва да бъде разположен на същото ниво, както и националният флаг. Най-добре е по възможност той да бъде отпечатван на бял фон.

б) Лого на Европейския фонд за регионално развитие

Образът на ЕФРР се представя чрез следното лого:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Използва се следното лого на английски език:

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

в) Лого на Кохезионен фонд

Образът на КФ се представя чрез следното лого :

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

Използва се следното лого на английски език:

EUROPEAN UNION
COHESION FUND

Наименованията и на двата фонда се изписват изцяло.

г) Възпроизвеждане на черно-бял фон:

За Европейския фонд за регионално развитие:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Използва се следното лого на английски език:

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

За Кохезионния фонд:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

Използва се следното лого на английски език:

EUROPEAN UNION
COHESION FUND

д) Лого и слоган на ОПОС

Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.” се представя чрез следното лого и слоган на български език:

Решения за
по-добър живот

Използва се следното лого и слоган на английски език:

Opportunities for
better life

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

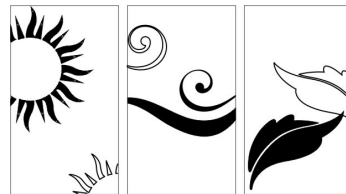
Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

Възпроизвеждане на черно-бял фон: използва се в случаите, когато печатът не е цветен.

Решения за
по-добър живот

Използва се следното лого и слоган на английски език:

Opportunities for
better life

е) Лого на НСРР

Националната стратегическа референтна рамка 2007 – 2013 се представя чрез следното лого на български език:

Използва се следното лого на английски език:

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ope@moev.government.bg

Възпроизвеждане на черно-бял фон: използва се в случаите, когато печатът не е цветен:

Използва се следното лого на английски език:

Наименованието на ЕФРР и/или на КФ, логото на НСРР и на ОПОС се придружават от следната информация:

“Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.” или

“Проектът се финансира от Кохезионния фонд на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”

Логото на ЕФРР или на КФ, на НСРР и на ОПОС могат да бъдат свалени от секция Бенефициенти/Графични стандарти на интернет страницата на ОПОС:
<http://ope.moev.government.bg/bg/logos>.

IV. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

а) Билбордове

Бенефициентът следва да издигне билборд на строителната площадка, ако проектът отговаря на следните условия:

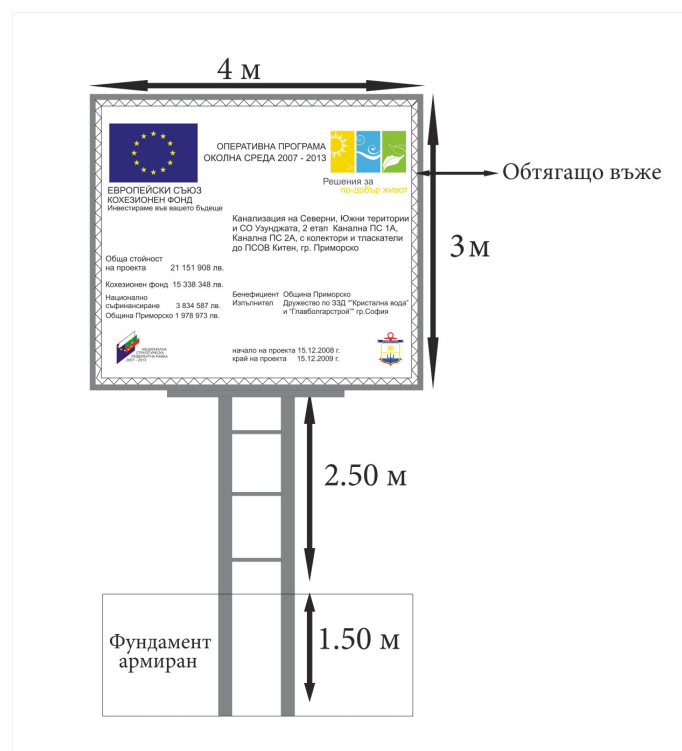
- общото публично финансиране на проекта надвишава 500 000 евро;
- проектът включва финансиране на инфраструктура или строителни работи.

На билборда задължително трябва да бъде отбелязан приносът на Европейския съюз и на държавния бюджет и следната текстова и визуална информация:

- Наименованието на проекта;
- Флагът на ЕС и названията “Европейски съюз”, “Европейски фонд за регионално развитие” или “Кохезионен фонд” (в зависимост от финансиращия фонд) – **тази информация трябва да заема минимум 25% от площта на билборда;**
- Логото и слоганът на ОПОС;
- Логото на НСРР;
- Общата стойност на проекта, представена в български лева;
- Информация за размера на европейското и националното съфинансиране, представени в български лева;
- Начална и крайна дата на изпълнение на проекта.

Допустимо е на билборда да бъде визуализирано и логото/емблемата/гербът на бенефициента, както и стойността на съфинансирането, осигурено от бенефициента, в случай че има такава.

Примерна визия на билборда:

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moev.government.bg

Билбордът следва да бъде поставен на подходящо място на или в близост до строителната площадка, където може лесно да се забележи от обществеността. Монтажът трябва да бъде извършен преди официалната церемония “Първа копка”.

Дизайнът на билборда трябва да бъде съгласуван с МЗ на ОПОС. При големи инфраструктурни проекти на стойност над 50 млн. евро съгласуването се извършва от УО на ОПОС.

Монтирането на един билборд е минимално изискване. При линейни обекти, чието финансиране надхвърля 50 млн. евро, е необходимо да се монтират минимум два билборда на различни точки.

Билбордовете се отстраняват не по-късно от шест месеца след приключване на работата по проекта и се заменят с постоянни обяснителни табели.

б) Постоянни обяснителни табели

Бенефициентите трябва да поставят постоянна обяснителна табела на видно място, достъпно за широката общественост (съобразно размера на сградата или мястото), ако проектът отговаря на следните условия:

- общото публично финансиране на проекта надвишава 500 000 евро;
- проектът включва финансиране на инфраструктура или строителни работи.

Табелите трябва да съдържат същите основни елементи, които са указани по-горе по отношение на билбордовете, но без датите за начало и край на проекта.

Монтажът на табелата трябва да се извърши в рамките на една седмица след датата на отстраняване на билборда.

Дизайнът на табелата трябва да бъде съгласуван с МЗ на ОПОС. При големи инфраструктурни проекти на стойност над 50 млн. евро съгласуването се извършва от УО на ОПОС.

Монтирането на една обяснителна табела е минимално изискване. При линейни обекти, чието финансиране надхвърля 50 млн. евро, е необходимо да се монтират минимум две табели на различни точки.

в) Информационни табели

Бенефициентите трябва да поставят информационна табела на видно място, достъпно за широката общественост (съобразно размера на сградата или мястото), в случаите когато стойността на проекта е по-малка от 500 000 евро. Минималният допустим размер на табелата е 70 x 50 см.

Табелите трябва да съдържат същите основни елементи, които са указани по-горе по отношение на билбордовете.

Монтажът на табелата трябва да се извърши в рамките на един месец след датата на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ по ОПОС.

г) Публични събития

Бенефициентът следва да организира минимум две публични събития, ако стойността на общото публично финансиране надвишава 100 000 евро. Подходящи формати са организирането на пресконференции и/или информационни дни за представяне на проекта.

Публичните събития трябва да бъдат предварително анонсирани по подходящ начин чрез разпространение на прессъобщение до средствата за масово осведомяване и/или публикуване на рекламno-информационно каре в регионална или национална печатна медия. Изборът на обхват на медията /регионално или национално покритие/ се предопределя от спецификата на проекта и дали е от местно или национално значение. Предварителна информация за събитието трябва да бъде публикувана и на интернет-страницата на бенефициента.

В залата на подходящо място трябва да бъдат поставени плакати и/или да бъде монтиран информационен банер /транспарант/, които да информират за наименованието на проекта, общия бюджет, стойността на помощта от ЕС чрез съответния фонд и съфинансирането от държавния бюджет. Следва да се използва възможността в залата да бъдат поставени знамената на Европейския съюз и на Република България.

За проекти на стойност над 50 млн. евро, бенефициентът ежегодно организира публично събитие /информационен ден или пресконференция/ с участие на представители на медиите, на което се предоставя информация за напредъка на проекта. След приключване на събитието се изготвя и разпространява прессъобщение, в което резюмирано се представя напредъка на проекта. Текстът се публикува и на интернет страницата на бенефициента. Датата на провеждането на публичното събитие се координира с УО на ОПОС.

Всички документи, публикации и рекламno-информационни материали, свързани със събитието, трябва да отговарят на изискванията за визуализация, заложи в настоящите Насоки, /напр.: прессъобщения, сертификати за участие, рекламno-информационни карета, мултимедийни презентации, плакати и др./.

Примерна визия за прессъобщение:

/Бланка на бенефициента/

Уважаеми колеги,

/Текст на съобщението до средствата за масово осведомяване/

С уважение,

/Име и подпис/

За контакти:

/име, телефон и електронен адрес/

Дата

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския съюз чрез Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителя се наименованието на бенефициента/ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и правителството на Република България, представявано от Министертво на Околната среда и водите.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

Решения за
по-добър живот

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

д) Официални церемонии

Бенефициентът организира официални церемонии за ефективния старт на проекта – “първа копка” и за откриване на обекта, ако проектът отговаря на следните условия:

- общото публично финансиране на проекта надвишава 500 000 евро;
- проектът включва финансиране на инфраструктура или строителни работи.

Подготовката и организацията на церемонните трябва да се извършват координирано с МЗ на ОПОС. При големите проекти на стойност над 50 млн. евро, дейностите, програмата и списъкът с официалните гости се съгласуват предварително с УО на ОПОС.

е) Интернет

Бенефициентът е длъжен да публикува на подходящо място на своята интернет страница подробна информация за одобрения за финансиране по ОПОС проект. Публикацията трябва да бъде направена в рамките на два дни от датата на сключване на договора за безвъзмездна помощ. Материалът трябва да съдържа минимум следната информация:

- наименование на проекта;
- стойност на проекта;
- стойност на европейското и национално съфинансиране;
- цел на проекта;
- основни дейности и етапи за изпълнение на проекта;
- очаквани резултати;
- срок за изпълнение;
- информация за контакти с ръководителя на проекта,

както и друга информация по преценка на бенефициента.

Публикацията трябва да съдържа всички задължителни елементи за визуализацията на проекти, финансирани по ОПОС.

Бенефициентът следва да публикува на своята интернет страница и всички съобщения до средствата за масово осведомяване, които е разпространил във връзка с проекта.

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007 - 2013

Този документ е разработен във връзка с оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

17
Министерство
на околната среда и водите

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ope@moew.government.bg

Публикуването на интернет банер с линк към официалната интернет страница на ОПОС е задължително изискване. Банерът, визуализиращ логото на ОПОС, може да бъде изтеглен от интернет страницата на програмата: <http://ope.moew.government.bg/>. Препоръчително е банерът да бъде позициониран на подходящо място на заглавната страница. Банерът трябва да бъде активен през целия период на изпълнение на проекта.

ж) Печатни информационни материали

Бенефициентът следва да изработи печатни информационни материали /дипляни или брошури/, ако стойността на общото публично финансиране надвишава 100 000 евро. Минималното изискване е да се отпечата и разпространи минимум един вид брошура или дипляна в тираж 200 бр.

Дизайнът на печатните информационни материали трябва да включва всички задължителни елементи за визуализацията на проекти, финансирани по ОПОС. Допълнително изискване е да бъде отпечатан и адресът на официалната страница на ОПОС: <http://ope.moew.government.bg/>.

з) Промоционални филми

Бенефициентът следва да организира заснемането и производството на промоционален филм за строителството на обекта, ако проектът отговаря на следните условия:

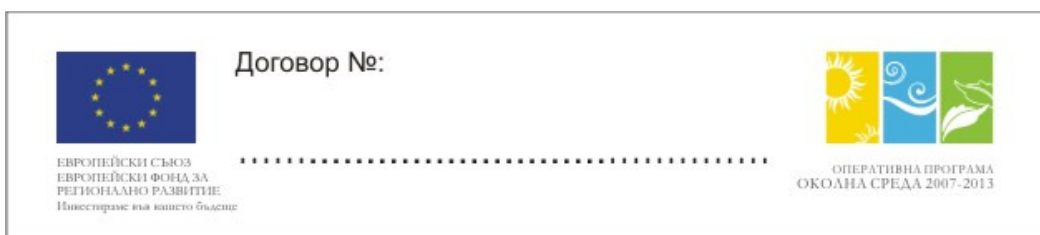
- общото публично финансиране на проекта надвишава 50 000 000 евро;
- проектът включва финансиране на инфраструктура или строителни работи.

В началото и в края на филма, със заставка или чрез друга подходяща форма, трябва да се изпише и озвучи текст, разясняващ, че продукцията е заснета с финансиране от ЕФРР или КФ, осигурено чрез ОПОС. Визията трябва да включва символа на ЕС и надписа Европейски съюз, наименованието на фонда, логото и слогана на ОПОС и логото на НСРР. Минималното времетраене за излъчване на всяка заставка е 5 секунди. Препоръчително е бенефициентът да организира излъчване на готовата продукция в регионална или национална телевизия. За съдействие при организиране на излъчването на промоционалния филм, бенефициентът може да се обръща към УО на ОПОС.

и) Информационни стикери

При закупуване на машини и/или оборудване, предназначено за постоянно инсталиране във връзка с изпълнението на проекта или в резултат от него, бенефициентът следва да постави стикер (лепенка) на подходящо място на повърхността на оборудването. На стикера трябва да бъдат визуализирани флагът на ЕС, надписът Европейски съюз, името на съфинансиращия фонд, логото и слогана на ОПОС и номера на договора за безвъзмездна финансова помощ по ОПОС.

Примерна визия на стикера:

IV. ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ПО ОПОС

Прозрачното управление на средствата от ЕС е основно изискване на Европейската комисия, което в голяма степен гарантира обществената подкрепа за реализирането на даден проект. В този смисъл своевременното предоставяне по достъпен начин на информация за един проект е значим фактор за неговото успешно изпълнение.

А) Прозрачност при провеждане на открити процедури съгласно ЗОП

Ключов етап от реализирането на един проект е подготовката и провеждането на процедура за избор на изпълнител. При отчитане на европейските и национални норми в областта на обществените поръчки, бенефициентите трябва да изпълнят следните минимални изисквания по отношение на публичността и прозрачността при провеждане на откритите процедури по ЗОП:

1. Публикуване на обявлението в Официалния печатен орган на ЕС /Official journal/, съгласно определените в ЗОП прагове.
2. Публикуване на обявлението в Държавен вестник и на интернет страницата на Агенцията за обществени поръчки.
3. Публикуване на обявлението на интернет-страницата на бенефициента.
4. Публикуване на тръжната документация на интернет страницата на бенефициента.
5. За проекти на стойност над 50 млн. евро, изпращане на линк към тръжната документация, публикувана на интернет страницата на бенефициента, на УО на ОПОС за публикуване на интернет страницата на ОПОС: <http://ope.moew.government.bg/>.
5. Публикуване на интернет страницата на бенефициента на информация за датата, часа и мястото на отваряне на постъпилите оферти.
6. След изтичане на законоустановените срокове, публикуване на интернет страницата на бенефициента на информация за: предмета на поръчката, броя на подадените оферти, наименованието на избрания изпълнител, стойността на поръчката и срока за изпълнение. В случай че избраният изпълнител се явява като консорциум от две или повече дружества, се включват наименованията и на отделните членове на обединението.
7. За проекти на стойност над 50 млн. евро се организира официално подписване на договора с избрания изпълнител, за което се отправя покана за присъствие и до представители на медиите. След приключване на събитието се изготвя и разпространява прессъобщение, в което се дава информация за предмета на договора, наименованието на избрания изпълнител, цената и срока за изпълнение на договора. Текстът се публикува и на интернет страницата на бенефициента. Дейностите по събитието се съгласуват предварително с УО на ОПОС.
8. След приключване на изпълнението на договора от страна на избрания изпълнител, бенефициентът публикува на интернет страницата си кратка обобщена информация за извършените дейности и постигнатите резултати, както и стойността на изплатените средства по договора.

Б) Прозрачност при комуникация с представителите на средствата за масово осведомяване и неправителствените организации

Представителите на средствата за масово осведомяване и неправителствените организации са основен гарант за публичността и прозрачността в процеса на усвояване на средствата от ЕС. Своевременното предоставяне на отговори на поставените от тях въпроси, свързани с проекта се възприема като положителен сигнал не само от европейските партньори, но и от широката общественост в България.

В тази връзка при изпълнението на проектите е необходимо сътрудничество и партньорство с представителите на горесцитираните целеви групи. Добрата комуникация с тях е гаранция за прозрачното усвояване на средствата от ОПОС.

При работата с журналистите трябва да се отчита, че медиите са основният комуникационен канал за популяризиране на проекта и са ключов фактор за успешното изпълнение на мерките за информация и публичност.

При работа с представители от неправителствения сектор трябва да се отчита, че принципът на партньорството е основополагащ при работа със средствата от Структурните и Кохезионния фондове. Партньорството повишава капацитета за развитие и ефективността на изпълнение на проектите и допринася за по-добрата информираност на целевите групи.

Предвид гореизложеното, неоснователният отказ от страна на бенефициент за достъп до информация, свързана с проект, финансиран по ОПОС, ще се приема от УО на ОПОС като неспазване на изискванията за информация и публичност и ще се третира като нередност.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Изпълнението на комуникационни мерки за популяризиране на проекта, извън минимално изискуемите, се подкрепя от УО на ОПОС. При избора на комуникационните дейности, канали и инструменти е необходимо да се отчитат спецификите на проекта и нуждите на целевите групи, както и наличният бюджет. При изпълнението на допълнителните мерки за информация и публичност трябва да се спазват всички изисквания, заложиени в настоящите Насоки.

За улеснение на бенефициентите по-долу в обобщен вид са представени изискванията към най-често използваните в практиката рекламни-информационни материали и комуникационни инструменти.

а) Печатни информационни материали:

- Брошури, дипляни, листовки, информационни бюлетини, плакати, дипломи и сертификати от проведени обучения, следва да съдържат:

- Флагът на ЕС;
- Логото на ЕФРР и/или на КФ;
- Логото и слогана на ОПОС;
- Логото на НСРР;
- Името на проекта, който се изпълнява;
- Изречението –

“Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.”

или

“Проектът се финансира от Кохезионния фонд на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма “Околна среда 2007–2013 г.”

- Адресът на интернет страницата на ОПОС: <http://ope.moev.government.bg/>.

- Покани, папки, тефтери, тетрадки, блок-листа и други продукти от вида на канцеларските материали, следва да съдържат:

- Флагът на ЕС;
- Надписът Европейски съюз;
- Пълното наименование на ЕФРР или на КФ;
- Логото и слогана на ОПОС;
- Интернет страницата на ОПОС: <http://ope.moev.government.bg/>.

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

Препоръка: Предвид спецификата на технологията за офсетов печат е препоръчително минималният тираж на печатните информационни материали да е 200 бр. При по-ниски тиражи стойността на единица продукт значително се завишава и не е икономически изгодна.

б/ Промоционални материали

- Чаши, фланелки, чадъри, конферентни чанти, CD и др., следва да съдържат:
  - Флагът на ЕС;
  - Надписът Европейски съюз;
  - Наименованието на ЕФРР и/или на КФ /при технологична възможност/;
  - Логото и слогана на ОПОС;

- Химикалки, моливи, флаш памет /USB/, значки и други малки промоционални материали:
  - Флагът на ЕС и надписът Европейски съюз;
и/или
  - Логото и слогана на ОПОС.

Препоръка: Предвид спецификата на съответните технологии за печат е препоръчително минималният тираж на промоционалните материали да е 50 бр. при използване на ситопечат /за продукти от текстил и пластмаса/ и 100 бр. при използване на тампонен печат /за продукти от пластмаса, дърво и стъкло/. При по-ниски тиражи стойността на единица продукт значително се завишава и не е икономически изгодна.

в/ Банери и рекламни пана

Дизайнът на банерите и рекламните пана следва да съдържа:

- Флагът на ЕС;
- Логото на ЕФРР и/или на КФ;
- Логото и слогана на ОПОС;
- Логото на НСРР;
- Името на проекта, който се изпълнява;
- Стойността на проекта (включително европейското и националното съфинансиране) в български лева;
- Наименованието Оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.” изписано изцяло.

Препоръка: Предвид възможността за многократна употреба на банерите и рекламните пана е препоръчително те да бъдат изработвани от винил и да се използва дигитален широкоформатен печат.

Представеният по-горе списък на рекламno-информационни материали и носители е примерен и не претендира за изчерпателност. Изборът на вида и тиража на рекламno-информационни материали, извън минимално изискуемите съгласно настоящите Насоки, е изцяло на бенефициента.

За информацията, разпространявана по електронен път (напр. интернет страници, електронни съобщения и т.н.) или чрез аудиовизуални материали, описаните принципи се прилагат аналогично.

г) Публични изказвания, презентации и интервюта

При публични изяви и интервюта на представители на бенефициента, свързани с проекта, в изказванията и словата е необходимо да се подчертаят ролята на Общността за осъществяването на проекта чрез оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“. Препоръчително е да се спомене и стойността на безвъзмездната финансова помощ по ОПОС.

д/ Платени публикации и излъчвания

Всички платени публикации и излъчвания /рекламни карета, рекламни спотове, заставки, репортажи, филми, PR материали и др./ трябва да съдържат минимум следната информация:

- наименованието на проекта;
- наименованието на бенефициента;
- общата стойност на проекта;
- пълното наименование на ОПОС;
- пълното наименование на съфинансиращия фонд.

На печатните и видео-материали трябва да бъдат визуализирани минимум символът на ЕС и логото и слогана на ОПОС.

Забележка: Всички гореописани препоръчителни мерки за осигуряване на публичност на проекти, финансирани по ОПОС, представляват индикативен набор от мерки, които могат да бъдат допълнени с други подходящи комуникационни инструменти, избрани от бенефициента и описани във формуляра за кандидатстване.

VI. ОТЧИТАНЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Всички възможни доказателства за изпълнението на мерките за информация и публичност трябва да бъдат запазени от бенефициента за целите на последващото отчитане и мониторинг на проекта. При отчитане изпълнението на проекта, бенефициентите ще предоставят на МЗ (като част от тримесечния доклад на ниво проект за последното годишно тримесечие, като част от доклада за напредък, когато бенефициентът е подготвил искане за средства и като част от окончателния доклад за изпълнение на проекта) попълнена таблица, включваща количествени индикатори за изпълнение на комуникационните дейности.

При предаване на окончателния доклад е необходимо да се приложат доказателствени материали за предприетите мерки за информация и публичност. Тук се включват: снимков материал на задължителните билбордове или табели, списък с участници, програма на събитието, мостри на рекламno-информационни материали, аудио или видео записи, пресклипинг и др., свързани с изпълнението на мерките за информация и публичност. Бенефициентът следва да запази и копия от всички доброволно направени печатни или аудио-визуални материали, изготвени във връзка с проекта. Това могат да бъдат снимки, копия на статии, линкове към интернет страници, екземпляри от произведения и разпространени информационни материали (брошури, листовки, плакати и др.) и друг подходящ доказателствен материал. Доказателствата за медийното отразяване на събитията трябва да бъдат събрани и запазени от бенефициента. Тук се включват копия от печатни издания, видео или аудио записи на телевизионни или радио предавания, линкове до архивите на новинарските интернет информационни агенции или поне Print Screen – снимка на новината в деня на публикуването ѝ.

Количественото отчитане на „големите проекти” по смисъла на Регламент 1083/2006 г., става с попълване на следната таблица, неразделна част от тримесечния доклад на ниво проект за последното годишно тримесечие, от доклада за напредък, когато бенефициентът е подготвил искане за средства и от окончателния доклад за изпълнение на проекта.

Индикатор	Заложен брой в проекта съгласно Апликационната форма	Брой реализирани	Целева група	Източник на информация
Публични събития				
Информационен ден				/Програми, презентации, снимков материал/
Участници	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	/Списък на участниците/
Пресконференция				/Копие на покана до медиите, пресклипинг, снимков материал/
Участници	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	/Списък на участниците/
Семинар/форум/кръгла маса				/Програми, презентации, снимков материал/
Участници	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	/Списък на участниците/

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

Друго ¹				...
Участници в събитието/ята	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	...
Общо организирани събития			НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО
Общо участници в събитията	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО
Печатни материали				
Брошури/дипляни				/Екземпляр от брошура/дипляна/
Плакати				/Екземпляр от плакат/
Листовки				/Екземпляр от листовка/
Презентации				/Копие на презентации/
Ръководства/наръчници				/Екземпляр от ръководство/наръчник/
Бюлетин				/Екземпляр от бюлетин/
Друго ²				...
Общ тираж на печатни материали			НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО
Рекламно-информационни материали				
Билбордове				/Снимков материал/
Информационни табели				/Снимков материал/
Банери/транспаранти				/Снимков материал/
Химикалки				/Снимков материал/
Папки				/Снимков материал/
Конферентни чанти				/Снимков материал/
Тефтери				/Снимков материал/
Фланелки				/Снимков материал/
Аудио/визуални материали ³				/CD със запис/
CD				/CD със запис/
USB				/Снимков материал/
Друго ⁴				...
Общо брой на рекламни информационни материали			НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО
Медиен мониторинг				
Публикации в печатни медии	НЕПРИЛОЖИМО			/Пресклипинг/
Публикации в специализирани печатни медии	НЕПРИЛОЖИМО			/Пресклипинг/
Публикации в интернет-базирани медии	НЕПРИЛОЖИМО			/Пресклипинг/
Публикации на интернет страницата на бенефициента	НЕПРИЛОЖИМО			/Разпечатка/
Излъчвания в телевизионни канали	НЕПРИЛОЖИМО			/Пресклипинг, запис/

¹ Моля опишете

² Моля опишете

³ Моля уточнете. Напр.: рекламни клипове, промоционални филми, заставки и др.

⁴ Моля опишете

Европейски съюз
Европейски фонд за
регионално развитие
Кохезионен фонд

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.”

Решения за
по-добър живот

Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”
ore@moew.government.bg

Излъчвания в радиостанции	НЕПРИЛОЖИМО			/Пресклипинг, запис/
Общ брой излъчвания и публикации в медиите	НЕПРИЛОЖИМО		НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО
Платени публикации				/Копие/
Рекламни карета				/Копие/
Платени интернет-банери				/Разпечатка/
Платени рубрики в телевизионни канали				/CD със запис/
Платени излъчвания на рекламни спотове в телевизионни канали				/CD със запис, сертификати за излъчване/
Платени рубрики в радиостанции				/CD със запис/
Платени излъчвания на рекламни спотове в радиостанции				/CD със запис, сертификати за излъчване/
Друго ⁵				...
Общо платени публикации и излъчвания в медиите			НЕПРИЛОЖИМО	НЕПРИЛОЖИМО

⁵ Моля опишете

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007 - 2013

Този документ е разработен във връзка с оперативна програма “Околна среда 2007 – 2013 г.”, съ-финансирана от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на ЕС.

26
Министерство
на околната среда и водите